

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XXI. tečaj.

— ❁ V Gorici 1904 ❁ —

2. zvezek.

Življenje sv. Frančiška,

pisano od treh njegovih tovarišev, kateri so nekedaj
ž njim občevali.

P. H. R.

XV. POGlavJE. *)

O posebni ljubezni, ki jo je imel do sv. Marije Porcijunkuljske in o štatutih, ketere je tam sestavil.

Blaženi Frančišek je celo svoje življenje imel posebno ljubezen in skerb, da bi se nad vsemi drugimi samostani reda, ohranila vsa popolnost življenja in obnašanja v svetem kraju svete Marije Angeljske, glave in matere celega reda, namerjajoč in hoteč, da bi tisti kraj bil vsim drugim v obliko in zgled ponižnosti, največega vboštva in vse evangeljske popolnosti, in tudi, da bi tam prebivajoči bratje bili nad vsemi drugimi neomadeževani in pozorni v vsih svojih opravilih in izogibanjih, spadajočih k popolnemu izverševanju vodila. Da bi se ogibali lenobe, korenike vsa-

*) Poglavji od 15. do 19. ni v stari latinski legendi treh tovarišev.

cega zlega posebno pri redovniku, je zapovedal, da naj se bratje vsaki dan vadijo v kakem (ročnem) delu, da ne bi deloma ali pa vse dobro, katero so si pri molitvi zadobili, po nepotrebnem ali pa lenem govorjenju, h kateremu je človek nagnjen, zgubili. Enako je odredil in ostro vzkazal, da se naj spolnjuje, ako bi kak brat po poti ali pa pri delu mej brati izgovoril kako prazno besedo, da naj pred vsemi to spozna in v pokoro za svojo dušo moli en očenaš; ako bi ga pa kak brat prej posvaril, naj moli očenaš kaker rečeno za dušo tega brata, ki ga je posvaril.

XVI. POGLAVJE.

Kako je brate opominjal, da naj nigdar ne zapuste tega kraja.

Akoravno je blaženi Frančišek vedel, da je povsod kraljestvo nebeško, ter da more Bog svojim izvoljenim na vsakem kraju dati svojo milost, je vendar skušal, da je kraj blažene Marije Porcijunkuljske napolnjen z obilnimi milostmi in od višjih, nebeških duhov obiskovan.

Zato je večkrat rekel bratom: »Pazite, bratje, da nigdar ne zapustite tega kraja; ako vas bodo spodili od ene strani, vernite se po drugi, ker ta kraj je svet in prebivališče božje. Tu nas je Najvikši pomnožil, ko nas je bilo malo; tu je on z lučjo svoje modrosti razsvetlil duše svojih vbožcev; tu je z ognjem svoje ljubezni užgal naše volje; gdor bo tu s pobožnim srcem molil, bo dosegel, kar bo prosil; gdor bo pa tu grešil, bo ojstrejše kaznovan. Zato, o sinovi, imejte ta kraj v velikem spoštovanju in časti, ko prebivališče božje, in tukaj povelečujte Boga s celim svojim srcem in z radostnim glasom.

XVII. POGLAVJE.

Kako je hotel, da bi se jim reklo »manjši bratje«.

Enkrat je blaženi Frančišek rekel svojim bratom: »Pojdite, bratje, vbogaime prosit, ker v teh poslednjih časih so prišli na svet manjši bratje, in ravno o tem ljudstvu pravi Sin božji v evangeliju: »To, kar ste storili

enemu od teh najmanjših bratov, ste meni storili“. In če ravno je s tem Gospod Bog imel v mislih vse vboge v duhu, je vendar posebno prerokoval, da ima priti v njegovo Cerkev red manjših bratov.« Zato je hotel tudi kesneje, da se ta bratovščina imenuje manjših bratov, ter tako vzkazal pisati v vodilu.

XVIII. POGLAVJE.

Kako je brate prepričal in učil vbogaime prositi.

Ko je blaženi Frančišek začel imeti brate, se mu je zdelo, da jih bo sram hoditi vbogaime prosit, zato je včasih poterpevši z njih sramožljivostjo hodil on sam po miloščino. Premišljajoč pa, da ne bo mogel on sam tako težko delo opravljati, in da so tudi oni za to poklicani, akoravno se tega sramujejo, ker niso imeli pravega spoznanja, jim je rekel: „Predragi bratje in sinovi moji, nikar se ne sramujte vbogaime prositi, saj se je sam Bog zavolj nas na tem svetu vbozega naredil, po čiger zgledu smo si mi izvolili pravo vboštvo; ker v resnici je to naša dedina, katero je zadobil in zapustil naš Gospod Jezus Kristus nam in vsem tistim, ki po njegovem zgledu hočejo živeti v svetem vboštvu. Zares vam povem, da bo mnogo izmej najbolj imenitnih in učenih tega sveta prišlo v to družbo, ter si bo štelo v veliko čast in veliko milost vbogaime prositi. Pojdite torej zaupljivo in radostno in z blagoslovom božjim po miloščino. In z večim veseljem in večo prostostjo pojdite vbogaime prosit, kaker bi kedo iz mošnje podelil sto denarjev, ker vi darujete ljubezen božjo tistim, od katerih prosite miloščino, rekoč: »Dajte nam miloščino zavolj Boga«, proti čemer je nič nebo in zemlja.

XIX. POGLAVJE.

Kako je šel veselo naproti bratu, kateri je hvaleč Boga nesel miloščino.

Drugikrat, ko je blaženi Frančišek bil pri sveti Mariji Porcijunkuljski, se mu je bližal naproti neki jako pobožen brat, vračajoč se z miloščino z Asiza, Bogu hvalo z visokim

glasom po poti jako veselo prepevaje. Ko se je bližal cerkvi svete Marije, ga je slišal blaženi Frančišek, ter ves ginjen in radostipoln mu šel naproti, mu veselo rame poljubil, kjer mu je bisaga visela, mu jo potem vzel ter jo nesel v hišo bratov, ter jih nagovoril: »Blagoslovljen bodi moj brat, kateri gre vbogaime rad prosit in se vesel z miloščino-verne«.

XX. POGlavJE.¹⁾

O kapiteljnu, keterega so imeli dvakrat na leto pri sveti Mariji Porcijunkuljski.

Potem ko bil sprejet od rečenega opata kraj svete Marije, je blaženi Frančišek vkazal, da se mora tam dvakrat deržati kapitelj in sicer za binkošti in za blagoslovljenje cerkve sv. Mihaelja. Za binkušti so se shajali pri sveti Mariji vsi bratje, ter tam razpravljali, kako bi se moglo vodilo zmirom bolje zverševati; tudi so razpošiljati po raznih pokrajinah brate, kateri naj bi ljudstvu pridigali in zopet druge brate po svojih pokrajinah postavljali.

Sveti Frančišek je pa (pri tej priliki) opominjal, svaril in vkazaval, kaker se mu je po navdihnjenju božjem zdelo. In vse, kar je on njim rekel, je tudi sam z djanjem ljubeznivo in skerbno delal. Spoštoval je škofo in duhovnike svete Cerkve in častil stare, imenitne in bogate ljudi; ljubil je pa tudi serčno vboge, imel ž njimi veliko sočutje, ter se pred vsacim poniževal.

In akoravno je bil on nad vse brate, je vender enega zmej njih postavil sebi za gvardijana in gospodarja, keterega je ponižno in pohlevno slušal, da bi na ta način odvernili od sebe vsako priliko k napuhu. Ponižaval se je res pred ljudmi, zato da bi bil vreden enkrat biti pred Bogom povišan mej svetimi in izvoljenimi božjimi.

Pogostoma je opominjeval brate naj natančno spolnjujejo sveto evangelje in vodilo, kaker so obljubili; in da naj se skazujejo jako spoštljivi in vneti glede cerkvenih

¹⁾ To poglavje stoji v l-tinski legendi treh tovarišev ko 14. Nadaljna noter do 53. so iz starega italijanskega rokopisa, ki ga je prvič izdal p. Melchiorri leta 1856.

molyti in odredeb; naj bodo pobožno pri sveti maši in naj jako pobožno molijo Telo Gospodovo. Hotel je tudi, da naj bratje mašnike, kateri opravljajo čestitljive in največe zakramente, tako častijo, da, kjerkoli bi jih srečali, se jim priklonijo, in ne samo roko poljubijo, mariveč tudi zavolj častitljivosti njihove oblasti poljubijo celo kopita konj, ktere oni jahajo.

Opominjal je tudi brate, da naj nikoger ne sodijo, niti zaničujejo tistih, kateri mehkužno žive in se gosposko in ničemerno oblačijo, ker Bog je naš in njihov gospod, kateri jih more k sebi poklicati, in poklicane opravičiti. Rekel je tudi, da hoče, da bratje take ljudi spoštujejo ko svoje brate in gospode, ker so bratje vstvarjeni od enega stvarnika, gospodje pa, ker pomagajo dobrim, da se pokorijo, dajoč jim to, kar je za telo potrebno.

In ko je govoril te reči, je pristavil, da se morajo bratje mej ljudstvom tako obnašati, da bo, gdorkoli jih bo slišal ali videl, nebeškega Očeta poveličaval in pobožno hvalil. On je namreč jako želel, da bi on in tudi njegovi bratje bili polni takih djanj, po katerih bi bil Bog hvaljen. Rekel jim je tudi: „Kaker vi z ustmi oznanjujete mir, imejte ga še toliko bolj v svojih sercih. Nikoger ne dražite, nikomer ne bodite v pohujšanje, temuč sè svojo ponižnostjo in krotkostjo vnemajte vse za mir, prijaznost in slogo. Saj smo zato poklicani, da zdravimo poterte, spravljamo ločene in zašle nazaj kličemo. Mnogi se nam zdijo namreč udje hudičevi, ki bodo tudi učenci Kristusovi.

Verh tega je blagi oče kregal svoje brate, kateri so bili proti sebi preostri, zdelani od čuvanja (bdenja) in s postom in telesnimi vajami preveč vtrujeni. Neketeri so se tako tarali, da bi v sebi potlačili vsako hudo nagnenje, da se je zdelo, kaker da sami sebe sovražijo. To jim je mož božji branil ter jih opominjal in blagovoljno in previdno svaril, in obezaval njihove rane z vezmi dobrodejnih zapovedi.

Pa izmej bratov, ki so prišli h kapiteljnu, ni hotel nobeden govoriti o svetnih zadevah, temuč pogovarjali so se o življenju svetih očetov, in o načinu, kako bi mogli bolje in popolniše najti milost Gospoda Boga.

In ako je kateri izmej bratov, ki so prišli h kapiteljnu imel kako skušnjavo ali britkost, je slišavši blaženega Frančiška tako mirno in goreče govoriti, ter videvši njegovo spokornost, bil (skušnjave) rešen in v britkosti jako potolažen. On jim je namreč sočutljivo govoril ne ko sodnik, temuč ko vsmiljen oče svojim sinovom, ko dober zdravnik bolnikom, ker je znal biti z bolnimi bolan in z betežnimi betežen. Vender je pa svaril vse, ki so bili v zmoti, in primerno kaznoval termoglave in vporne.

Po kapiteljnu je blagoslavljal vse brate, ter jih razpošiljal po pokrajinah. In vsacemu, kateri je imel duha božjega in primerno zgovornost za pridiganje, bodisi da je bil klerik ali pa ne, je dovolil pridigati. Ti pa, prejemši blagoslov od njega, so se razhajali po svetu z velikim dušnim veseljem, ko popotniki in ptujci, ne nesoč sabo na poti nič družega kaker bukve, iz katerih so mogli opravljati cerkvene molitve.

Povsod, kjer so naleteli na kakega duhovnika, vbozega ali bogatega, dobrega ali slabega, so se mu ponižno priklonili in ga počastili. In ko je bil čas prenočiti, so bili raji pri duhovnikih kaker pri svetnih ljudeh. In ko niso mogli dobiti prenočišča pri duhovnikih, so si ga iskali pri bolj pobožnih ljudeh, dokler je po mestih in gradovih, ktere so hotli bratje obiskati, Gospod navdihnil neketerim bogaboječim, da so jim pripravili prenočišča.

Bog jim je tudi dal duha in besedo času primerno, da so jako oistro govorili, tako, da so prešinjali serca mladim in starim, ki so zapuščali očeta in mater in vse, kar so imeli, in redovno obleko sprejemši hodili za brati. Takrat je bil res poslan na svet nož ločenja, ko so mladeniči stopali v red, pustivši očeta in mater v blatu grehov. Tisti pa, kateri so jih sprejeli v red, so jih peljali h blaženemu Frančišku, da bi od njega ponižno in pobožno prejeli redovno obleko.

Pa ne samo moški so se tako k redu spreobračali, mariveč tudi mnogo devic in vdov, od njih pridig presunjenih, se je po njihovem svetu zapiralo po mestih in tergih v vrejene samostane delat pokoro, katerim je bil eden od bratov postavljen za vizitatorja in nadzornika. Enako so

oženjeni in omožene, ki se niso mogli rešiti zakonske postave, po zveličavnem svetu bratov v svojih hišah začeli bolj spokorno živeti. In tako se je cerkev božja po blaženem Frančišku, popolnem ljubivcu svete Trojice, obnovila v treh redovih, kaker je prejšnje popravljenje treh cerkva pomenilo. Vsaki teh redov je bil ob svojem času od sv. očeta papeža poterjen.

XXI. POGLAVJE.

Kako je učil brate skerbeti za telesne potrebe.

Sveti oče je govoril svojim bratom: „Božji služabnik mora previdno skerbeti za telo z jedjo in pijačo, sè spanjem in drugimi telesnimi potrebami, da se ne bo »brat« telo mogel tožiti rekoč: „Ne morem stati po koncu in dolgo moliti, niti se veseliti v svojih britkostih, niti kako drugo dobro delo storiti, ker nisem zadostil svoji potrebi«. Ako pa služabnik božji previdno in na lep in čeden način zadosti svejemu telesu, »brat« telo pa bi se hotel leno in zaspáno zaderžati pri molitvah, čuvanju in drugih dobrih opravilih, takrat bi ga moral kaznovati ko slabo in leno žival, ker hoče jesti in nič zaslužiti niti bremena nositi. Ako pa »brat« telo zavolj pomanjkanja in vboštva ne more imeti svoje potrebe v zdravju in v boleznì, in prosi ponižno in pohlevno brata ali predstojnika, da mu da vbo-gaime, pa nič ne prejme, naj poterpi zavolj Boga, ker je tudi on poterpel, iskal, kateri bi ga tolažil, pa ga ni našel. In taka potreba s poterpežljivostjo bo pred Bogom imela veljavo marterništva. In ker je storil, kar je mogel, ker je namreč ponižno prosil pomoči, ni grešil, akoravno bi se potem njegova bolezen pohujšala“.

XXII. POGLAVJE.

O merzenju denarja.

Pravi prijatelj in posnemavec Kristusov, merzeč in zaničujoč popolnoma vse reči tega sveta, je nad vse merzel denar, ter zmirom svoje brate z besedo in djanjem nagibal, da naj se ga varujejo ko hudobe. Opominjal je tako brate, da naj cenijo denar ko blato.

Zgodilo se je torej nekega dne, da je neki človek šel molit v cerkev blažene Marije Porcijunkuljske, in dal denar v miloščino blizu križa; ko je pa odešel, se je neki brat samo z roko doteknil tistega denarja in ga vergel v okno.¹⁾ In ko so blaženemu Frančišku povedali, in je tisti brat to zvedel, je precej tekel prosit odpuščanje, ter se na tla vergel, pripravljen na tepenje. In ko je on jako ostro pokregal tistega brata, ker se je doteknil denarja, mu je vokal, da naj denar vzame z ustmi iz okna, ga nese izven ograje kraja, ter ga z ustmi dene na oslovsko blato. In ko je tisti brat radovoljno izveršil zapoved, so se tisti, kateri so to videli, vsi prestrašili. In od takrat so še bolj sovražili denar, podoben oslovskemu blatu. Sicer so imeli oni vsaki dan kak zgled v spodbudo, da imajo popolnoma merziti denar.

XXIII. POGLAVJE.

O deržanju vboštva.

Blaženi oče je učil, da se morajo v bukvah iskati spričevanja božja, ne cena, spodbuda, ne lepota. Hotel je, da bi se jih imelo malo, in bi bile vedno na razpolago za vsacega. V pogrinjalah in posteljah je bilo tako obilno siromaštvo, da gdor je imel siromašno erjuho na slavnici, se mu je zdelo, da ima žimnico. Učil je tudi svoje brate naj si delajo vboge samostane in hišice lezene, ne zidane, in priproste; in on ni samo merzel prevzetna poslopja, temuč tudi preobilno in dragoceno hišno opravo. Namizna oprava in posode, ketere so se zdele posveine ali so spominjale na svet, je on merzel, zato da bi vse bilo siromašno in klicalo popotovanje in izgnanje.

¹⁾ Okno (fenestra) se je imenovala tedaj omarica, kjer se je hranilo sv. Rešnje Telo. Ta omarica je bila navadno v steni blizu velikega altarja na evangelijski strani. Zaperta je bila le z nekakimi garterci tsko, da se je kaj majhinega, kaker denar, lahko noter verglo. Primeri tudi VI. pogl. tega spisa (Cvetje XX. tečaj, str. 264).

Korist iz premissljevanja svojih napak.¹⁾

I. POGLAVJE.

Ne smemo se čuditi zaradi svojih napak.

Častno in ob enem težko je za padlega človeka, da se ne more privaditi svoji revščini. Kot s prestola pahnjen in po grehu prvih starišev prvotne plemenitosti oropan knez se vender v dnu serca še zaveda svoje nekedanje visokosti in one brezmadežne nedolžnosti, ki bi imela biti njegov delež. Pri vsakem padcu se kar ne more vbriniti nekemu začudenju, kaker bi se mu bila pripetila velika, nenavadna nesreča.

Tako nas on spominja na Samsona, keterega je nezvesta roka oropala lepega nakitja las in ob enem telesne moči. »Vstani Samson! Filistejci so tukaj!« In Samson se je vzdignil, da bi, kaker poprej, zaterl sovražnike, pa pozabil je, da so ga zapustile prejšnje moči.

Blaga so sicer taka nagnjenja, ali njih sad je pogubljiv in zato jih moramo zatirati. Kaker bomo kmalu slišali, je maloserčnost duši v pogubo; toda serca ne more ta premagati, ako si ni prej prisvojila vstopa v serce s tem, da se čudimo nad svojimi padci. Proti tej nevarnosti nam daje sv. Frančišek Saleški prav lepe nauke.

Po zgledu največih cerkvenih učnikov in najbolj razsvitljenih mož je čutil ta sv. škof vedno največe sočutje s človeško slabostjo. Večkrat je ponavljal: „O človeška revščina, o kako smo polni slabosti! In kaj moremo sami iz sebe, kot grešiti?« Iz vseh njegovih besed in spisov spoznamo, da ga je visoka popolnost, katero je dosegel, sposobnega storila, globoko pogledati v brezno človeške slabosti in revščine, v katero nas je pehnil podedovani greh. Na to revščino se je oziral pri vseh dušah, ki so se njegovemu vodstvu izročile in vedno jih je spominjal, kako žalostno in globoko je padla človeška natora. „Pritožujete

¹⁾ Vmetalnost iz lastnih napak korist zajemati. Po sv. Frančišku Saleškem, izdal P. Jožef Tissot.

se, je pisal neki gospej, da imate še mnogo nepopolnosti na sebi. Morebiti je tako; pa, dobra sestra, ali se ne trudite vsako uro, da bi jih vedno bolj vničili? Gotovo je, da imamo vedno kako napako, dokler smo v tem vmerljivem telesu, ki je tako podverženo skušnjavi.“ Drugje pa pravi: „Vi tožite, da je vaše življenje polno pomanjkljivosti, čeravno hrepenite po popolnosti in čisti ljubezni božji. Odgovorim vam, da sami na se ne moremo pozabiti, dokler nas Bog v nebesa ne vzame. Nobeden ne doseže na svetu tolike svetosti, da bi ne bil več v nevarnosti, pasti v kako nepopolnost.“

In v resnici nas uči sv. vera, da nam ostanejo huda nagnenja, vsaj v kalu, do smerti in da se ne more nihče obvarovati vseh malih, če tudi ne popolnoma prostovoljnih grehov, ako ni dobil od Boga posebne milosti za to, kaker to uči sv. cerkev o prebl. Devici Mariji. V vsakdanjem življenju kaj radi pozabimo na te dve resnici, zato bo dobro, da poslušamo našega ljubeznivega svetnika.

„Dokler živimo, ne smemo pričakovati, da bomo mogli živeti brez vsake nepopolnosti. To ni mogoče, ker vsi, tako predstojniki kot podložni, smo ljudje in kot taki se ne smemo čuditi, da smo raznim nepopolnostim izpostavljeni. Božji Zveličar nam je zapovedal vsaki dan moliti v oče-našu: Odpusti nam naše dolge, kaker tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom. Ta zapoved nobenega ne izjemplje, ker prav vsi moramo tako storiti.“

»Samoljubje moremo v sebi sicer zatirati, ali zaterli ga ne bomo nikoli; in tako požene ono od časa do časa pri raznih prilikah nove mladike, ki nam kažejo, da korenina ni iztrebljena, če je tudi steblo odrezano... Ne čudimo se, ako najdemo v sebi lastno ljubezen, zakaj ona nas nikedar ne zapusti. Včasih ona le spi, kot lisica, ki potem nenadoma plane na kure; zato je ne smemo zgubiti spred oči, skušati moramo, da se ji s krotko ponižnostjo vbranimo. Ako nas rani, prekličimo, kar smo od nje zapeljani govoreli, kesajmo se djanj, ki so iz nje prišla in ozdravljeni bomo, ozdravljeni seveda le za kratek čas; zakaj popolnoma ozdravljeni bomo le v nebesih.«

Naj bo naša dobra volja še tako močna, v tem življenju moramo vendar poterpežljivo prenašati, da smo po natorj le ljudje, ne pa angelji, Sv. Frančišek Saleški si je prizadeval posebno začetnike v duhovnem življenju privedi do spoznanja lastne slabosti; zakaj ravno ti so v svoji neizkušenosti najbolj podverženi temu, da se čudijo nad svojimi napakami in pogreški in zavoljo tega jih zadenejo vsi škodljivi nasledki. On pravi: »Zbegan in malo-serčen postati, ako si padel v greh, se pravi, da samega sebe ne poznaš«. Zelo modro in ljubeznivo svari in uči naš svetnik take duše, rekoč: »Sporočate mi, da ste še zelo občutljivi za razžaljenja. Pa, ljuba hči, kaj pa pomeni ta »še«? Ali ste vže mnogo takih dušnih sovražnikov pre-magali? Nemogoče je v tako kratkem času samega sebe toliko berzdati, da ostane človek miren pri prvi taki pri-ložnosti. Dosti je, da včasih zmagamo svojo glavno strast. Do groba nas bo spremljala naša nepopolnost. Ne moremo popotovati skozi to življenje, da bi se zemlje ne dotikali. Ni nam sicer potreba uleči se, pa tudi želeti ni treba, da bi leteli. Zakaj mi smo kaker mala piščeta, katerim še niso zrastle peruti. Puščice, ki po dnevu lete, to je prazno upanje in domišljavost onih duš, ki pri svojem spreobrnjenju mislijo v kratkem svetost doseči. Najdejo se duše, ki nič manj ne upajo, kaker v kratkem postati kaka sveta Tere-zija, ali Katarina iz Sijene ali Dženove.

Sv. apostelj Pavelj je bil sicer v enem trenutku očiščen, ravno tako sv. Katarina iz Dženove, sv. Pelagija in neketeri drugi svetniki. Pa tako nenadno očiščenje je čudež in tako nenavadno v kraljestvu milosti, kaker oživljenje mertvega v kraljestvu nature; nato se ne moremo zanašati. Navadno se duša očiščuje le polagoma in z velikim trdom. Na Jakopovi lestvici so se prikazali angelji s perutni in vender niso letali, temuč gori in doli so stopali eno stopnjo za drugo. Dušo, ki se iz greha k pobožnosti povzdigne, moramo primerjati z jutranjo zarjo, ki ne razpodi teme kar v trenutku, temuč polagoma. Zdravniki uče, da je naj-boljše in najgotoviše ono ozdravljenje, ki se počasi zgodi. Serčne in telesne bolezni pridejo na konju ali v hitrem vozu, odstranijo se pa peš in počasi. Treba je torej imeti

poterpljenje in ne misliti, da se bodo dale slabe navade v enem dnevi odpraviti, ko so se enkrat v duši vgnjezdile“.

Vse take lepe nauke sklepa naš svetnik z besedami : „Ako bi vsled svoje slabosti tudi večkrat padli v grehe, se vendar ne smete zaradi tega čuditi“.

Tega on ni dopustil nobeni duši, ako je tudi še tako visoko stopnjo popolnosti dosegla in najbolj goreče redovnice je opominjal : „Je li to tolik čudež, ako se včasih spotaknemo ?“

»Praznik očiščevanja nima osmine. Vedno moramo biti pripravljeni, da bomo videli, kako poganja plevel na vertu našega serca, pa vedno moramo tudi imeti serčnost, da pustimo ta plevel poruvati ali celo, da ga sami izrujemo. Naše samoljubje ne vmre in ravno to poganja take škodljive rastline«.

»Ko sem videl sestro N. tako bridko jokati, sem si mislil, vsa ta naša otroška občutljivost pride le od tod, ker se ne spominjamo nauka svetnikov, da moramo namreč vsaki dan vnovič pričeti spopolnjevati se. Ke bi le na to mislili, bi se ne čudili, da smo polni slabosti in da imamo vedno kaj za izruvat“.

»Vprašate, kako morate pričeti, da boste svojega duha tako v Bogu vterdili, da ga ne bo mogla nobena reč od njega odtergati. Zato je potrebno to dvoje : vmreti in zveličati se. Potem ne bo nobene ločitve več in vaš duh bo vedno z Bogom združen ostal«.

Koliko tolažbo zajemajo iz takih svetov one duše, ki serčno hrépe Bogu dopasti in ki so po svojem poklicu tesneje ž njim združene ! Zato mislijo, da zaslužijo manj odpuščanja svojih nepopolnosti kot drugi in da se morajo zaradi njih bolj čuditi. To pa ni mnenje učenikov duhovnega življenja. P. Gron pravi : »Da se spotaknemo, je vzrok prevelika naglost in gorečnost, ki nam ne pusti časa zato, da bi bili dosti previdni. Boječe duše hočejo vedno videti, kam bodo nogo postavile ; vsaki trenutek zavijejo na stran, da se ognejo kakemu nevarnemu mestu ; vedno se boje vmazati se. Na ta način ne pridejo tako hitro naprej kot drugi in skoraj vedno jih smert dohiti na polovici pota. Najsvetejše niso tiste duše, ki store najmanj napak, temuč

tiste, ki imajo več serčnosti, velikodušnosti in ljubezni; tiste, ki se najbolj zatajujejo in se ne prestrašijo, ako se tudi na potu kedaj spotaknejo ali celo padejo in se nekoliko zamažejo, da le naprej pridejo“.

Sv. Janez Krizostom pripoveduje to z drugimi besedami: „Dokler vstraja vojak v hudem boju, če tudi je bil ranjen ali se je nekoliko vmeknil, ne bo nihče tako nevmiljen ali nespameten, da bi mu to štel v veliko napako in zločinstvo. Le tisti niso nikoli ranjeni, ki se ne vojskujejo. Tisti pa, ki se vsi silo sovražnika napadajo, navadno dobe tudi kako rano“.

Ali pa smemo te nauke obračati tudi na smertni greh? Ali smemo tudi sè smertnim grehom obteženim dušam svetovati, naj se ne čudijo zarad svojega padca, ki jih je oropal prijateljstva božjega? Ali si upa sv. Frančišek Saleški tudi takim dušam tako govoriti, kaker je doslej govoril le velikodušnim dušam? Poslušajmo ga: „Moj ljubi Bogoljub, nebesa stermijo, njih vrata se tresejo, angelji miru so preplašeni nad nepopisljivo nesrečo človeškega serca, ki zapusti vse ljubezni vredno dobroto božjo in se oklene ničvrednih reči. Ali si pa vže kterikrat opazoval ono majhino čudo, ki je sicer vsakemu znano, vzroka pa vender vsakteri za to ne ve? Ako polnemu sodu nastaviš pipo, vino iz njega ne bo teklo, dokler od zgoraj zraka ne pustiš v sod. Vse drugače je pri onih sodih, kjer je od zgoraj prazen odpert prostor; kaker hitro odpreš pipo, priteče vino. Kaj se iz tega učimo? Ako je naša duša v tem življenju tako rekoč napolnjena z nebeško ljubeznijo, vender ni od nje tako prevzeta, da bi po hudi skušnjavi nič ljubezni ne moglo iz serca vbežati. V nebesih pa, kjer bo naš razum, naša volja in celo naše serce vse prevzeto od ljubezni božje, tam nam ne bo mogla nobena reč tudi kapljice onega dragocenega vina ljubezni božje iz serca vzeti“.

Torej padeč v greh in ke bi bil tudi smertni greh, bi mogel zbuditi občudovanje le v nebesih, ravno zato, ker je greh tam gori nemogoč. Tukaj na svetu pa se nam zarad tega ni treba bolj čuditi, kaker če vidimo, da teče iz odperte posode tekočina.

O kako bolj bi bili prizanesljivi sè slabostmi svojega bližnjega, ke bi na to večrat mislili! Kako bi se trudili, prisvojiti si neizrekljivo poterpežljivost in milobo onega Boga, ki je svojim apostelnom, preden jim je izročil oblast grehe odpuščati, priporočil, ne le sedemkrat, temuč sedemdesetkrat sedemkrat odpustiti.

Seveda pa ne sme ta prizanesljivost proti našim lastnim in grehom drugih tako daleč segati, da bi se mi zato nič ne zmenili. Zakaj dve popolnoma različni reči ste to: ne čuditi se zarad lastnih grehov — in ne sovražiti greha ter ga skušati popraviti. Kmet se ne čudi, ako mu na njivi zraste plevel; ali si pa zato ne prizadeva iztrebiti ga? Zato nas pa tudi sv. Frančišek Saleški, ki nas uči, da se ne smemo čuditi, ako smo padli v greh, da moramo biti prepričani o svoji revščini, ko ležimo na tleh, goreče opominja, naj ne ostanemo ležeči na tleh. On pravi: „Ako si padel v greh, vzdigni rahlo zopet svoje serce, ponižaj se globoko pred Bogom, spoznaj svojo revščino in ne čudi se, da si padel; zakaj nič ni čudnega, da je revščina revna, slabost slaba. Na vso moč pa sovraži in studi razžaljenje, katero si Bogu storil in poln zaupanja na njegovo vsmljenje serčno nastopi zopet pot čednosti, katero si zapustil“.

Te zadnje besede nam jasno povedo, kako mišljenje morajo naši grehi v duši obuditi, in to je: spoznanje lastne revščine, kar je prva stopnja ponižnosti. (Dalje prih.)

Spomini na moje romanje v Sv. Deželo.

(P. E. P.)

5. V Kaifi in na Karmelju.

Dne 8. februarija proti večeru smo prišli v bližino Kaife, prijaznega mesteca na morskem obrežju. Ker se je pa že mračilo, se, kaker rečeno, nismo mogli izkercati pred jutrom. Izkercanje je v Kaifi, še bolj pa v Jafi jako neprijetno, da, tu in tam nevarno. Toda tudi glede tega smo imeli srečo. Ker je bilo vreme jako lepo in morje popolnoma mirno, smo prišli 9. februarija

zjutraj brez najmanjše težave na suho. V Kaifi je več nemških naseljencev, protestantov, ki se pečajo s poljedelstvom in vino-rejo — oboje se jako dobro obnaša. Takoj na morskem bregu smo naleteli na enega tih naseljencev, s katerim smo se berž pogodili zavoljo voza in vožnje v Nazaret. Resnici na ljubo rad pripoznam, da je bil ta protestant nam silno prijazen in da so bile tudi njegove zahteve glede plačila za vožnjo v Nazaret jako zmerne. Temu se pa nismo čudili; bili smo namreč prvi romarji, ker so bili šele par dni poprej vzdignili kvaranteno, ketera je bila zavoljo kolere. Ker so vsled kvarantene ljudje do tedaj malo ali nič zaslužili, zato smo na celem dolgem popotovanju mnogo ceneje izhajali, kaker drugi romarji, ki so prišli za nami.

Mesto Kaifa šteje približno 4000 prebivavcev in je zlasti zavoljo lepih vertov jako lično, posebnosti pa nima prav nobenih. Najpoprej smo se oglasili v frančiškanskem samostanu, potem smo se pa takoj odpravili na goro Karmelj, kjer smo hoteli opraviti najsvetejšo daritev.

Džebel Mar-Elias — gora sv. Elija — ali Karmelj ni posamezna gora, mariveč je gorovje, ki sega od reke Jordana v Samariji do sredozemeljskega morja. Celo to gorovje je dolgo 40 km in ostane celo po leti lepo zeleno, mej tem ko poletna vročina vse druge hribe in griče v Palestini posuši. Odtod si imamo beržkone tudi razlagati hebrejsko ime „Karmel“, ki pomenja po naše lep, rodovitnen vert. Zato pa je bilo to gorovje, ali — bolje rečeno — to hribovje (saj je na najvišjem mestu visoko le 552 m) v preroških in pesniških knjigah stare zaveze vedno podoba lepote in rodovitnosti. Karmelj je bil od nekedaj že svet, zlasti pa je zaslovel po prerokú Eliju, ki je tukaj postavil Gospodu altar, na katerem je daroval klavni dar, ki se je sam užgal in tako pričal, da je Gospod edini pravi Bog. Blizu morja je Karmelj najvišji, potem pa pada polagoma proti Jordanu in proti morju tako, da je tam, kjer stojita samostan in svetišče, visok približno 200 m.

Iz Kaife vodi precej sterma, toda lepa, uro hoda dolga pot do svetišča, do keterega smo prišli okoli 9. ure. Cerkev sama ni velika; primerjal bi jo glede velikosti in mikavnosti najbolje z Rožniško nad Ljubljano, glede oblike pa cerkvi sv. Lucije na Skaručini. Zidana je skoraj okroglo in v krog in krog obzidana od samostana. Nad cerkvijo je velika kuplja, ki daje cerkvi luč

in svitlobo. V cerkvi sta dva stranska altarja, zlasti veličasten pa je veliki altar, ki stoji mnogo više kakor stranska. Do velicega vodijo na evangeljski in episteljski strani marmornate stopnjice, stopnjice v sredi pa vodijo do jame ali votline preroka Elija. Ta votlina je izdolbena iz kamena in je neometana; sredi glavne stene stoji altar posvečen sv. Eliju, ki je — kakor se terdi — v tej votlini prebival, zato pa ne časte te votline le kristjani, mariveč tudi mohamedanci. Veliki altar, ki stoji prav nad to votlino je mojstersko delo iz dragocenega marmorja; zlasti dragoceni so stebrički poleg tabernakeljna. V altarju pa kraljuje kot glavna podoba kip Marije Device z Jezuščekom v roki; pod kipom so sè zlatimi čerkami zapisane besede: „Decor Carmeli“ t. j. lepota gore karmeljske. Na desni strani velikega altarja so vrata, ki vodijo v kapelo sv. Jožefa, na levi pa vrata, ki peljejo v zakristijo. Na velikem altarju se sme vsak dan maševati maša Matere božje karmeljske, v duplini pa maša, kaker se mašnje na god sv. Elija preroka. Da smo se hitreje razverstili, sva maševala dva v duplini sv. Elija, dva pa pri velikem altarju. Klopí v cerkvi ni, pač pa so stoli narejeni tako, da so ob jednom tudi klečalniki. Nad velikimi vrati je dvojen kor, eden nad drugim; prvi je zvezan s prvim samostanskim nadstropjem, drugi pa z drugim.

Po sv. maši so nas povabili prijazni redovniki karmeljskega reda v samostan, ki je pa bolj terdnjavi, kaker pa samostanu podoben. V zakristiji že in nad samostanskimi celicami sem občudoval lepo zbirko izrekov pisateljev duhovnega življenja. Samostan, ki je dokaj visok in prostoren, je še jako nov. Turki so ta samostan večkrat razdejali, popolnoma so ga pa razrušili leta 1821, ker so terdih, da je to zavetje turških sovražnikov. Kmalu potem pa je prehodil priprosti karmelitski lajik br. Janez Kerstnik celo Evropo in nabral je toliko milodarov, da so mogli zopet sezidati samostan v današnji lepoti in obsežnosti. Kristjani so pomagali tem rajše, ker tudi ti redovniki sprejmejo brezplačno vsacega romarja in mu dobro postrežejo. V samostanu je 16—20 redovnikov po vodilu strogega karmeljskega reda, ki žive tukaj, res skoraj puščavniško življenje. Ako namreč izvzamem šumenje vetra, ki ima na tej višavi nad morjem precejšno moč, in bučenje valov, vlada tukaj prav rajska tihota, ker uro daleč na okoli ni nobene druge hiše. Kako se prileže ta sveta tihota duši, ki se je

naveličala posvetne raztresenosti in se želi zbrati, da bi govorila sama s samim Bogom! Iz te višave se duša lahko povzdigne v rajske višave vtopljena v sladkost premišljevanja. Zato pa je ta kraj od nekedaj že prebivališče puščavnikov, ki so živeli tukaj že zdavno pred Kristusom. Na to goro je zahajal molit prerok Elija; šel je prosit Boga, da bi dal zopet zemlji tolikanj potrebnega dežja, katerega je bil Bog odrekel za kazen že več kot tri leta. S te gore je potem videl prerok iz morja vzdigovati se majhino meglico, ki je rastla in kmalu priuesla rodovitnega dežja. — Ta megla je predpoda Marije Device, ketera je n povedovala in rodila Njega, katerega je tako ž-ljno in tako težk občevalo vesoljno človeštvo. Gotovo je tudi, da so se na tej gori zbirali učenci Elizeja preroka in da so pred Kristusom in uti v prvih časih kerščanstva tukaj živeli pobožni puščavniki. Tudi to je gotovo, da je že ob koncu prvega stoletja stala tukaj cerkvice posvečena Mariji materi božji. Ni pa gotovo, ali so karmeliti nasledniki učencev preroka Elizeja in onih puščavnikov iz prvih kerščanskih časov. Mnogo se je pisalo o tem za to in zoper to. Gotovo je, da je vodilo, po katerem žive dandanašnji karmeliti, spisano od sv. Bertoljda, ki je živel v času sv. Frančška in Dominika. O pravem začetku karmeljskega reda se ted j ne da nič gotovega povedati, gotovo je le to, da imamo zač tek tega reda iskati na Karmelju. Zato pa tudi samostan na Karmelju nima pravega predstojnika, nima priorja. Prijor karmeljskega samostana je p. generalj karmeljskega reda, ki pa stanuje v Rimu. Na gori Karmelju pa ima svojega namestnika.

Po zajuterku, s katerim so nam ljubeznivi karmeliti dobro postregli, smo ogledali najpoprej samostan, potem smo šli pa na ravno samostansko streho. S te strehe se nam ponuja neizrekljivo lep razgled, kakeršen se ne vidi lahko drugod po svetu. Prav pod nami leži prijazno mestece Kaifa, za tem mestom pa se razprostira širno sredozemeljsko morje z lepim svojim obržjem, z nemirnimi svojimi valovi, ki se vedno vzdigujejo in padajo, prav kaker želje in hrepenenje nemirnega našega serca. — Proti severu se vidi nekedaj sloveče mesto Ako, ki se je imenovalo v Gospodovem času Ptolemais. Zaslovelo je zlasti v križarskih vojskah, v katerih je padlo pred zidovjem tega mesta met dveletnim obleganjem blizu 100.000 križarjev! Proti jugu pa se vidjo razvaline nekedaj slovečega mesta Cezareje, kjer je kerstil sv.

Peter stotnika Kornelija. Ob jednom pa se iz samostanske strehe lahko pregleda skoraj celi Karmelj, na katerem je postavljenih nekaj kapelic na čast preroku Eliju, ki je na tej gori dal pomoriti 450 duhovnikov malika Bala.

Pred samostanom se vidi vert, v katerem sem zapazil mej cipresami priprosto kamenito piramido — spominik tukaj skupno pokopanih francoskih vojakov, ketere je semkaj pripeljala Napoleonova pohlepnost, pa jih ni mogla rešiti kuge in neusmiljenega turškega meča!

Ko smo se poslovili od prijaznih patrov, vkazal je predstojnik mlademu duhovniku, naj nas spremi in nam pokaže še neketere znamenitosti. Bilo je 9. februarija; v naših krajih so ljudje še sedeli za gorko zakurjeno pečjo, tukaj pa so žarki toplega pomladanskega sonca že poljubljali in objemali zemljo. Zato je že vse klilo in cvetelo po Karmelju. Še lepši bi bili videli Karmelj tri ali štiri tjedne pozneje, tako nam je pripovedoval prijazni spremljevalec. V začetku marca je vsa gora podobna lepemu vertu gosto nastlanemu in obrastenemu z raznovrstnimi cveticami. Kako prijetna mora biti šele tedaj božja pot na Karmelj, k nebeški vertnarici, k Njej, ketere čednosti napolnjujejo nebo in zemljo s preprijetno vonjavo!

Mladi karmelit nas je vodil naravnost z gore navzdol, ker nam je hotel pokazati neketere votline in slednjič „šola prerokov“ Takoj na prvi pogled se spozna, da je te votline večinoma naredila ali vsaj zvekšala človeška roka. V tih votlinah so živeli sveti puščavniki v ojestrem zatajevanju in v svetem premišljevanju. Prav v znožju gore pa stoji sredi drevja precejšno poslopje, ki se imenuje: šola prerokov. Sprejel nas je neki Arabec z običajnim pozdravom „salam alekum“, mir z vami, beržkone zato, ker je gotovo pričakoval običajni bakšiš. Mi stopimo za arabcem in pridemo v votlino približno 13 m dolgo, 7 m pa široko in visoko. Tudi ta votlina je deloma naravna, deloma pa izsekana. Tukaj so se zbirali stari preroki s svojimi učenci. V tej duplini pa je še druga manjša votlina, v kateri je — tako se pripoveduje — prenočevala sv. Družina, ko se je vračala iz Egipta. Dokazano to seveda ni, vendar pa tudi ni neverjetno, ker je pot iz Egipta poleg morskega obrežja mnogo manj nevarna, kaker pa pot skozi hribovito Samarijo in Judejo. Tudi v tej duplini se dobi, kaker na Karmelju, odpustek, ako se pobožno moli

očenaš in češenamarija. — Še par korakov in bili smo v ravnini. Nekako otožno sem zerl gori na ponosni Karmelj in težko sem se ločil od te Mariji popolnoma posvečene gore. Zapustili smo to svetišče Marije, morske zvezde, zato tako naglo, ker smo imeli v kratkem obiskati še svetejša in zuaminitiša svetišča.

Ker zavoljo kvarantene nismo mogli iz Port-Saida naravnost v Jafo in od tod v Jeruzalem, se do sedaj nismo bili odločili, katero pot bi izvolili nadalje. Imeli smo na izbiro dvojno pot in sicer iz Kaife poleg morja v Jeruzalem, ali pa iz Kaife v Nazaret in odtod skozi Samarijo v Jeruzalem. Odločili smo se za zadnjo, ki je mnogo lepša in znamenitiša, seveda pa tudi bolj težavna za take ljudi, ki jahanja niso vajeni. Treba je namreč tri dni po 8 do 10 ur jahati, mej tem ko se iz Kaife tik morja s kočijo — seveda po slabi poti — lahko pripelješ v Jeruzalem. Odločili smo se tedaj, da se napotimo najpoprej v Nazaret. Komu bi pri tej besedi hitreje ne bilo serce? Saj smo namenjeni obiskati kraj, ki je bil priča Marijinega največega veselja, Marijine največje sreče. Videli bomo kraje, po katerih je nebeška Devica ko majhina deklica nabirala rože in lilije, prelepe podobe Njenih čednosti. V kratkem bomo obiskali oni kraj, kjer se je zgodil največi čudež božje ljubezni, vsled kterega si postala ti, o Devica, prva in najimennitniša stvar v nebesih in na zemlji, mati božja. Srečen romar, ki more v znožju Karmelja preserčno zdihniti: Ave Marija! — Češčena Marija! — Kako srečni smo bili še le mi, ki smo nekaj časa pozneje mogli ponavljati isti pozdrav prav na tistem kraju, na katerem so angeljeva presrečna usta v prvič izgovorila: Ave!

☉ zlati maši prevzvišenega gospoda nadškofa

Gavdencija Bonfilji,

vikarija in delegata apostoljskega za Egipt in Arabijo.

(Dopis iz Aleksandrije.)

Drago »Cvetje«, sprejmi skromen popis odlične cvetke, ki je pognala na rodovitnem vertu sv. Frančiška in daleč na okoli razširjuje svojo blagodejno vonjavo. Ta ponižna, pa

prijetno dišeča cvetka je prevzvišeni gospod Gavdencij Bonfilji, iz reda manjših bratov sv. Frančiška, nadškof kabaški, apostoljski vikarij in delegat za Egipet in Arabijo, ki je z veliko svečanostjo obhajal na sv. božično noč zlato mašo v cerkvi sv. Katarine v Aleksandriji.

Monsinjur Gavdencij Bonfilji je bil rojen v Mateliki na Italijanskem dne 6. marcija l. 1831. Že v zgodnji mladosti se je posvetil Bogu stopivši v red sv. Frančiška, hočeč ne samo sebi živeti, temveč koristiti tudi bližnjemu. Na dan 17. decembra l. 1853 je dosegel mašniško čast in ravno v božični noči je pel novo sv. mašo v svoje in svojih starišev in sorodnikov največe veselje in tolažbo. Serce, prevzeto od ljubezni do Boga in do bližnjega, pa mu ni dalo ostati v domovini, temveč ga je vleklo v Sveto Deželo, v Palestino, da bi se učil tembolj in lažje ljubiti Boga in delati za zveličanje bližnjega, tam, kjer je Beseda meso postala, kjer je Sin božji živel, delal, terpel in vmerl za nas. Kot apostoljski misijonar je prišel 17. novembra leta 1857 v Sveto Deželo. Odkazan mu je bil pripraven delokrog v mestu Alepo. Tam je frančiškanski kolegij, kjer se mladi misijonarji uče težkega, pa potrebnega deželnega jezika: arabščine. V tem mestu je bival mladi p. Gavdencij 13 let; deloval je kot učitelj in naposled kot vodja na ondotnem kolegiju do leta 1874. V arabskem jeziku se je tako temeljito izvežbal, da je spisal celo arabsko slovnico: *Introduzione allo studio della Lingua Araba ad utilità dei Giovani PP. Missionari della francescana Custodia di Terra Santa*. Ta slovnica se še zdaj rabi kot učna knjiga za arabski jezik in je dosegla že več izdaj.

Leta 1874 so papež Pij IX. p. Gavdencija imenovali za verhovnega poglavarja ali kustosa Sv. Dežele. To imenitno pa težavno službo (saj k Sv. Deželi pripada 47 samostanov in ti so daleč narazen v Aziji, Afriki in Evropi) je opravljal p. Gavdencij vestno in zvesto v zadovoljnost svojih predstojnikov. Za časa svojega šestletnega vladanja je pridobil več svetišč; pri svojih podložnih si je pa zaslužil splošno spoštovanje in posebno ljubezen. Imeli so ga kot svojega očeta.

Doveršivši častno službo variha Sv. Dežele, je bil na predlog jeruzalemskega patriarha Ludovika Piavi od pokojnega sv. očeta Leona XIII. bl. sp. l. 1881 izvoljen za pomožnega škofa v Jeruzalemu, kjer je ostal 9 let; l. 1890 pa je bil imenovan naslovni nadškof kabaški in apostoljski vikarij in delegat za Sirijo sè sedežem v Bejrutu. Nad pet let je v tem mestu bival; nato je bil dne 18. svečana leta 1896 premeščen v Aleksandrijo, kjer zdaj že osmo leto opravlja svojo visoko službo kot namestnik sv. očeta. Kot tak je predsedoval l. 1898 na cerkvenem zboru katoliških koptov v Kahiri.

To so kratki podatki iz življenja tega ponižnega sinu sv. Frančiška. Natančniše je vse, kar je zlatomašnik nadškof Gaudencij v dolgi dobi 50 let storil Bogu v čast in v zveličanje bližnjih zapisano z zlatimi čerkami v knjigi večnega življenja.

Vkljub visoki starosti je p. Gaudencij še jako čil in čverst na telesu; vsled svojih dušnih lastnosti, radi svoje ponižnosti in krotkosti pa je vesplošno ljubljen.

Ljubi Bog mu je dal dočakati veliko veselje, da je obhajal tako slovesno svojo zlato mašo o polnoči v sveti božični noči. Da bi se dostojno obhajala ta redka, pa tem veselejša slavnost, so se zveršile mnoge priprave, ki naj jih na kratko omenim.

V cerkvi in na njenem pročelju so napravili električno razsvetljava. Nad glavnim oltarjem je visela velika umetno narejena zvezda z besedo: Gloria; poleg te je še več velikih obločnic razširjalo mogočno svetlobo po cerkvi, lepo spominjajoč na besede, ketere se molijo pri tretji sv. maši na božič: „Hodie descendit lux magna super terram, danes je stopila velika luč na zemljo.“ Tudi vse pročelje cerkve je bilo silno krasno razsvetljeno, kar je seveda ogromno množico ljudi posebno Arabcev privabilo pred cerkev. Netroj zastav in zastavic, mej njimi tudi slovenska in avstrijska, je lepšalo veliki prostor pred cerkvijo.

Na predvečer pred božičem ob petih je prevzvišenega zlatomašnika pričakovala velika množica ljudi v cerkvi in zunaj nje. Velikanski sprevod z zastavami, dolga versta mašnikov mej njimi gerški katoliški škof, je šla naproti

ljubljenemu nadškofu. Pozdravljen iskreno in spremljan mej godbo in mogočnim streljanjem s topiči se je napolil prevzvišeni v cerkev, kjer je najprej imel genljiv nagovor, da se je porosilo marsiketero oko, govoreč o besedah: »Venite, audite, narrabo vobis, quanta fecit Deus animae meae! Pridite, poslušajte, pripovedoval vam bom, kolike reči je storil Bog moji duši!«

Nato je bila zahvalna pesem „Te Deum“ in pontifikalni blagoslov z Najsvetejšim.

Ob polu 11. uri po noči so se pričele slovesne jutranjice, katerim je sledila pontifikalna zlata maša. Mej mašo je bil slavnostni govor; tudi sv. obhajilo je zlatomašnik skupno z dvema mašnikoma delil vernim, katerim so sv. oče Pij X. za to podelili popolni odpustek. Prekrasno petje z godbo, čarobna razsvetljava, mogočno pokanje topičev, vse je poveličevalo redko slavnost in storilo sveto božično noč, tako veselo že samo na sebi, letos vsem pričujočim še tem veselejše; ostala nam bo vedno v najboljšem spominu. Ljubljenemu zlatomašniku pa, ki je ravno v božičnih nočeh že na zemlji vžil toliko dušnega veselja, daj, novorojeno božje Dete, enkrat v nebesih prepevati večno „glorijo“.

Ob tej priliki so p. Gavdencija z mnogimi častni odlikovali sv. oče Pij X.; odlikoval ga je tudi egiptovski podkralj, podelivši mu svoj najvišji red »Mégidieh«; njegovi mnogobrojni prijatelji, posebno iz serca mu vdani verni pa so mu poklonili z iskrenimi voščili veliko in krasnih darov.

Vsak dan do sv. treh kraljev je maševal prevzvišeni v raznih cerkvah in kapelah v mestu in okolici, da se tudi redovnice vdeleže popolnega odpustka.

Da bi, koliker mogoče, vsi misijonarji, sotrudniki njegovi v vinogradu Gospodovem v Egiptu, svojemu višjemu pastirju skupno voščili k tej redki slavnosti, skupno se veselili tolike sreče svojega dobrega očeta, je povabil gen. vikarij p. Amaddio vse predstojnike na 29. decembra v Aleksandrijo. Prišlo jih je nad 40 iz vsega apostoljskega vikarijata in iz vseh katoliških obredov, na čelu jim gerški katoliški patriarh sè svojim pomožnlm škofom. Kot predstojnik Slovencev v Aleksandriji je bil poleg tudi podpisani.

P. Benigen.

Sv. Trojica v Slovenskih goricah.

P. E. L.

A. Zgodovina cerkve.

1. Začetek božje poti.

1631 — 1662.

Delo, katero hoče pred vsem Bog sam, se kaj lahko zverši. On namreč gane serca vernikov, on podpira delo, on navduši dobrotnike zanj. To opazimo tudi pri stavbi svetišča Sv. Trojice. Ako pomislimo njegov začetek, že moramo reči: Delo božjih rok je to.

Kraj, kjer stoji sedaj župnijska in romarska cerkev, Sveta Trojica, je spadal prej k župniji Svetega Lenarta. Hrib, na katerem je sezidano svetišče, imenuje se v listinah Porčki verh. ¹⁾ Na tem kraju so tamošnji župljani in pobožni verniki sosednih župnij sklenili staviti cerkev. Zakaj? Naš letopis nam ne pove drugega vzroka kakor „p o b o ž j e m n a v d i h n j e n j u“. ²⁾

Namerjali so najprej posvetiti cerkev v čast Bogu sv. Duhu in prosili dovoljenja škofa sekovskega, Jakopa, da bi smeli staviti cerkev v čast svetemu Duhu. Tudi so morali prositi dovoljenja posestnika zemljišča, ki je bil gosp. Wolfgang Stubenberški, posestnik cmureškega grada. Za tako dober namen da ta gospod t a k o j svoje dovoljenje, vender stavi svoje pogoje. Hoče namreč, naj ga spoznavajo tudi zanaprej kot gospoda zemljišča ter mu prepustijo pravico cerkvenega pravnega zastopnika. ³⁾ To je razvidno iz listine dane na praznik sv. Jurija l. 1631 v gradu Gornji Cmurek.

¹⁾ Nemški: Purkstalberg, Pürk -- Pörtschutsch.

²⁾ »Domino Deo inspirante«. Izvirn.

³⁾ »Cum iure advocatiae«. Izvirn. Ta pravica je bila jako obširna v srednjem veku za cerkve, ki niso imele svojega gospoda. Obsegala je namreč pravico varovati cerkvene zadeve pri sodnji, prevzeti oskerbovanje imetja in dohodkov cerkve, ter braniti cerkvene pravice zoper nasilstvo in zoper krivice. Aichner. Ius eccl. § 89. n. 7.

Hoteli so pa pobožni verniki staviti cerkev na svojestroške. Treba je bilo torej najprej pripraviti potrebnega gradiva za stavbo. Še le čez pet let so položili vogeljni kamen novi cerkvi. Kako se pa začudimo, ko beremo, da so spremenili ime. Nové hiše božje niso stavili v čast sv. Duhu, kaker so najprej namerjali, ampak v čast presv. Trojici. ¹⁾ Vzrok, zakaj so to storili, so zapisali še le č. p. Celestin Fošner okoli l. 1856 takole: «Stari ljudje pravijo, da so se na tem bregu zmerom tri enake luči videle. To je nagnilo prebivalce, da so stavili cerkev v čast presv. Trojici.»

Vogeljni kamen se je položil z veliko slovesnostjo. Sam škof sekovski gospod Janez Marko, je bil navzočen. Zgodilo se je to dne 15. junija 1636. Župnik pri Sv. Lenartu je bil takrat č. Adam Urbanič, prvi cerkveni ključar pa Zaharija Niernberger. Potem so takoj začeli zidati cerkev. Dovedli so jo sè samimi milodari. To nam spričuje v kamen vsekan nemški napis nad takratnimi velikimi vrati, ki so zdaj zazidana. ²⁾

Prvega januarija l. 1640 je bila cerkev dozidana. Tako sklepa naš letopis iz napisa v kamen vdolbenega nad stranskimi vratmi cerkve. ³⁾ Poleg one letnice ima napis tudi začetne čerke od imena cmureškega grajščaka in njegove soproge, namreč Wolfganga Stubenberg in Ane Krescencije rojene Scheidin. Tega velikega dobrotnika je bilo namreč

¹⁾ mutato nomine ad ss. Trinitatem . . . primum lapidem poni curarunt. Izvirn.

²⁾ Napis se glasi: Den 15. Juni 1636 ist durch Ihre Fürstl. Gnaden Herrn Herrn Marcum Bischof zu Seccau der erste Stain gelegt zu der Zeit des ehrwürdigen geistl. Herrn Adamen Urbanitsch, Pfaarhern zu St. Leonhardt und Herrn Zacharien Niernperger als obern Kirchen Probst das geben alsobalten eine anfang genommen und aus lauter Almosen erbaut worden.

³⁾ »Cerkev je bila dozidana«, se tukaj ne sme preojstro vzeti. Najberž naznanja letnica, kedaj je bila po večem dogotovljena. Dozidavali so pa še naprej. Po lavantinskem »Personalstand« bi bila za tri leta pozneje dogotovljena, piše namreč »die Kirche erbaut 1636—1643.« Začetne čerke od imena grajščaka in njegove soproge na spominiku so sledeče: W. H. V. S. A. C. F. V. S. G. S. F. To pomenja po razlagi letopisa: Wolfgang Herr Von Stubenberg Anna Crescentia Frau Von Stubenberg Gebohrne Scheidin Freiin. Ta napis se nahaja dandenes nad zunanjimi vratmi v žagrad.

zemljišče, na katerem je cerkev stala. On se je potegoval za to svetišče ter zmerom njega račune poterjeval.

Cerkev so torej postavili l. 1640 pobožni verniki iz domače župnije Sv. Lenarta in iz sosednih župnij, to pa pod pokroviteljstvom grajščaka Stubenberg v Gornjem Cmureku. Vprašati moramo tukaj, kakšno obliko je imela cerkev takrat? Ali je bila tako velika, kakor je dandenes? Ne. Bila je majhina, zavzemala je le eno tretjino sedanje cerkve. Imela je le zadnji zvonik, kjer stoji sedaj veliki altar. Pod zvonikom je bil glavni vhod z velikimi vrati. Segala pa je cerkev do tje, kjer je dandenes pridižnica. Stala je torej prav narobe od sedaj. Prej je bila odperta proti večeru, sedaj pa je odperta proti jutru.

Milostivna podoba.

Ko je bila cerkev dozidana, moralo se je pred vsem skerbeti za podobo presv. Trojice, ki bi imela biti glavna podoba v cerkvi. Priprosto ljudstvo pa kaj tacega oskerbeti ne zna. Kedo je torej dal slikati milostivno podobo in kako se je slikala? Naš letopis nam to pove, a pristavi ob enem da je njegovo pripovedovanje ustno izročilo. Ker pa je do dogodka nazaj le 64 let, se pač lahko zanesemo na to ustno izročilo kot zanesljivo in resnično. Pripoveduje pa sledeče: Podobo presv. Trojice je dal slikati slavni gosp. Wolfgang Stubenberški na svojem gradu Gornji Cmurek. Slikar pa je bil luteranske vere. Ko je ta slikar gledal svoje delo dogotovljeno, je vskliknil, da ni on, ampak da je slikala božja roka to podobo. Kmalu potem se je spreobernal h katoliški veri.

Ta pripoved samostanskega letopisa priča o izrednem božjem delovanju pri slikanju. Gotovo je imel slikar podobo, katero je hotel naslikati na platno, že prej v svoji glavi. A božja roka je vodila slikarja tako izdatno in očitno, da ne pripisuje izdelovanja sebi, ampak Bogu samemu. Izdelane slike torej ne spozna kot svoje, ne spozna one slike, katero je slikati namerjal, ampak vidi drugo. Vskliknil je torej: Ne jaz, ampak božja roka je slikala to podobo. Priznati moramo po besedah slikarja, da se je slikala podoba presv. Trojice z izredno pomočjo božjo.

Čudeži.

Kakor hitro so prenesli milostivno podobo presv. Trojice v cerkev, so se začeli goditi mnogi čudeži na tem kraju. Letopis pravi, da se je takoj začela pobožnost do milostivne podobe. Od daljnih krajev so prišli verniki v najobilnišem številu na to mesto. Neskončno dobrotljivi Bog pa jim je prišel na pomoč z mnogimi čudeži. Sedaj se je pokazalo, da si je res Bog izvolil ta kraj, da hoče tukaj na izreden način kazati svojo neskončno dobrotljivost in usmiljenje.

V začetku te zgodovine o Sv. Trojici je bilo rečeno, da je navdihnil Gospod Bog ljudem, staviti cerkev. Bog jih je k temu nagnil. Tukaj vprašamo, na kakšen način se je to zgodilo. Kako si naj razlagamo ono navdihnjenje božje? Iz navedene zgodovine same sklepamo, da so morala biti izredna znamenja božje volje, ki so nagnila vernike k zidanju nove hiše božje. Zakaj le izredna očitvidna znamenja božje volje so mogla prepričati verno ljudstvo, da res hoče Bog imeti tukaj posebno svetišče. Le izredna, očitvidna znamenja božje volje so mogle nagniti priproste vernike, da so se obernili najprej h knezu škofu sekovskemu in potem h grajščaku emureškemu ter prosili dovoljenja staviti novo hišo božjo. Izredna znamenja so morala biti, da je glas o njih navdušil tudi sosedne župljane k temu hvalevrednemu delu. Glas o teh izrednih znamenjih je moral priti tudi že h grajščaku emureškemu, sicer ne bi bil dal takoj, brez obotavljanja svojega zemljišča. V tem nas poterja tudi velika gorečnost tega dobrotnika cerkve. Sam je hotel prevzeti skerb za njo, sam je nadzoroval stavbo. Nadalje so staviili to hišo božjo ravno v času tridesetletne vojske na Nemškem. Draginja, pomanjkanje ljudi, brezbriznost za versko življenje, so bili nasledki te vojske tudi v naših krajih. Vkljub tako žalostnim razmeram vidimo ljudstvo Slovenskih goric pri stavbi nove cerkve. Na vojsko in draginjo takorekoč pozabi. Žertvuje se ter trudi, postaviti svetišče v čast presv. Trojici. K takemu delu v onem času so mogla nagniti vernike le izredna zna-

menja. Mnogi, čudeži so kmalu dokazali, da so bila ona znamenja res znamenja volje božje. Tako si razlagamo ono »navdihnjenje«, oni »nagib od Boga«, o katerem govori naš letopis.

Sv. Trojica mogočen steber zoper luteranstvo.

Bog dela čudeže le, keder so res potrebni ali vsaj zelo koristni. Največkrat pokaže svojo moč po čudežih, da se razširi, varuje in vterdi sv. vera. Tudi o čudežih pri Sv. Trojici moramo tako soditi. Bog jih ni pripustil brez vzroka. Bili so potrebni. Najdemo pa vzrok v krivi veri, v luteranstvu. To se je hotelo ze vso silo vriniti tudi v naše dežele in je preplaviti. Pravo gnjezdo te krive vere je bila Radgona,¹⁾ To mesto je le tri ure hoda oddaljeno od Sv. Trojice. Luterani so dobili v njem vso moč. Vladali so mesto. Pridni katoličani so bili zbežali na Ogersko. Pobožni in odločni vladar Ferdinand (II.) je sklenil ne odjenjati, dokler ne iztrebi te krive vere iz svojih dežel. Pomagal je gorečim in svetim takratnim škofom zoper luteranstvo tudi z vojaki. Postavile so se komisije, ki so šle od mesta do mesta ter zatirale krivo vero. Mesto Radgona se je tej komisiji zoperstavilo. Zaperli so mestna vrata in je v mesto še pustili niso. Le s pomočjo vojakov je prišla komisija v mesto. Odstavila je protestantske mestne svetovavce ter postavila na njih mesto katoličane. Nepokornim upornikom je vzela premoženje. Da se je ta kriva vera tako hitro razširila, temu se nam ni čuditi. Luterska vera namreč prav ugaja mesu in slabemu človeškemu nagnjenju. Mnogi krivoverci so le prisiljeni spet sprejeli pravo vero. Spoznavali je niso iz serca, ampak le na zunaj. Da so se potikali skrivoma po deželi, nam je v dokaz ravno slikar v emureškem gradu, ki je slikal podobo za Sv. Trojico. Kako potrebno je torej bilo, da je Bog dokazal pravo vero s čudeži pri Sv. Trojici. Gotovo jih je bilo mnogo tudi na deželi, ki so dvojili nad pravo vero; še več jih je bilo, katerim je sploh manjkalo

¹⁾ Dr. Iv. Križanič. Zgodovina sv. kat. cerkve. Družba sv. Mohorja. 1883.

žive vere. Glas o čudežnih uslišanjih pri Sv. Trojici pa se je hitro raznesel po deželi in čez njene meje. Na dvojljivce in krivoverce je moral imeti velikanski vtisek. Gotovo so se mnogim odperle oči, da so spoznali pravo vero in se je oprijeli z notranjim prepričanjem. Mnogi čudeži so morali zbuditi mlačno ljudstvo in je vzdramiti k zvesti službi božji in h gorečemu izpolnjevanju verskih dolžnosti. Tudi na mesto Radgono so imeli čudeži pri Sv. Trojici mogočen vpliv. Prebivavci tega mesta so prihajali vsako leto na novi kraj posebnih milosti. Naš letopis nam opisuje, kaker bomo pozneje videli, Radgonsko procesijo kot posebno svečano.

Vidimo torej, kako posebno ljubezen je skazal Bog prebivavcem Slovenskih goric. Najprej jih je nagnil, da so stavili cerkev v čast presv. Trojici. Potem je zbudil rado-darne dobrotnike za stavbo. Nazadnje je z mnogimi čudeži dokazal resničnost sv. katoliške vere nasproti luteranstvu. Reči moramo: Z izredno skerbjo je skerbel Bog za ta kraj. Zategalj kličemo: Glej, ljudstvo Slovenskih goric in okolice, posebno ljubezen trojedinega Boga do tebe. Kraj milosti, kraj čudežev je postavil v tvojo sredino. Obvaroval te je krivoverstva na tak izreden način. Ohranil te je v edino zveličavni sv. katoliški veri. Toliko milost spoznaj in daj trojnorednemu Bogu dolžno hvalo. Moli iz dna hvaležnega serca molitev sv. cerkve:

Čast Očetu in Sinu in sv. Duhu,
kaker je bilo v začetku, zdaj in vekomaj.

A men.

(Dalje prih.)

Litanije Jezusovega Serca.

P. B. R.

Ko so namerjavali rajni sv. oče Leon XIII. posvetiti vesoljni človeški rod Sercu Jezusovemu, so hoteli to slovesnost povikšati s tem, da so dovolili 2. aprilja 1899 pri

službi božji moliti ali peti litanije Jezusovega Serca povsodi, kjer bivajo katoličani. Ob enem so dovolili 300 dni odpustka vsem, ki te litanije pobožno zmolijo. S tem so vstregli želji vseh častivcev presv. Serca Jezusovega, zlasti pa svoji serčni želji, ki so jo razodeli v molitvi, določeni za posvečenje človeškega rodu Sercu Jezusovemu, ki se končuje z besedami: „naj se razlega od kraja do kraja zemlje en glas: hvala božjemu Sercu, ki nas je rešilo! Slava in čast mu bodi vekomaj!“

Ali so že stare litanije Jezusovega Serca?

V sedanji obliki in obsežnosti komaj dobrih pet let. Zakaj še le 27. junija 1898 jih je poterdila rimska Stolica in dovolila neketerim francoksim škofijam moliti jih pri službi božji. Ali že davno prej se dobe sledovi teh litanij. Poljski jezuit P. Gašper Družbicki (r. l. 1589. vmerl l. 1662.) je prvi, ki je zložil litanije v čast Jezusovemu Sercu. Kakor lavretanske litanije, tako so se spopolnjevale tudi litanije Jezusovega Serca z novimi prednostmi in odličnimi lastnostmi Serca Gospodovega, zlasti potem, ko je božji Zveličar sam razodel blaženi Mariji Margareti Alakok, kako drago mu je češčenje presv. njegovega Serca. Rožice tega prekornostnega češčenja so ravno posamezni klici litanij Gospodovega Serca.

Kako treba moliti litanije Jezusovega Serca, da bomo s pridom molili? Vsa naša molitev — tedaj tudi litanije — mora biti po zapovedi božjega Učenika „v duhu in resnici“. Zato treba vedeti, kateri je duh litanij, treba se je navzeti tega duha, v tem duhu moliti. Kateri pa je ta duh?

Pred vsem so litanije prošnja molitev, ki v njej prosimo Serce Jezusovo vsmiljenja. Treba se je torej zavedati tega; te litanije moramo moliti z resno željo, naj se nas Serce Jezusovo vsmili. Kedor malomarno moli, ta bo zastonj klical 33krat: Serce Jezusovo, vsmili se me!

V litanijah Serca Jezusovega se dalje obračamo ne na osebo Jezusa Kristusa, mariveč na njegovo serce. Zakaj? Zato, ker je po določbi papeža Pija VI. ravno serce Jezusovo najbolj pripravno, da nam predočuje njegovo neskončno ljubezen do nas. Serce Jezusovo moramo tedaj imeti pred očmi. Saj tudi v vsakdanjem življenju tako rav-

namo! Če koga kaj prosimo, ne pravimo: bodi tako moder, tako imeniten, ampak: bodi tako dober. Na dobrotljivost, na vsmiljenje, na serce se obrnemo, od njega pričakujemo pomoči. Prav tako tudi v litanijah Serca Jezusovega.

Slednjič je zaupanje potrebno. Našega terdnega zaupanja želi, da, zahteva Gospod sam. Ali morda ne? Kako nas je pa učil moliti? Je li morda rekel: vi pa keder molite, takole molite: O grozni, o strašni Bog! Ne, ne! Mariveč: vi pa keder molite, recite: Oče naš, kateri si v nebesih! Kar je ta nagovor v očenašu pred sedmerimi prošnjami, to mora biti klic „Serce Jezusovo“ v litanijah Jezusovega Serca, biti mora to znamenje otroškega zaupanja.

Še nekaj! Če hočemo v kaki stiski, bridkosti ali težavi iskati pomoči v pobožni molitvi litanij Jezusovega Serca, pomislimo zmirom prej, kako dobrotljiv in vsmiljen je bil vselej Jezus do vsih pomoči potrebnih, kako je vabil vse s križi obložene k sebi in jim obljubil, da jih bo poživil, kako je šel prostovoljno v bridko smert, da bi nas odrešil — skratka, spominjajmo se velike ljubezni njegovega dobrega Serca do vsih stiskanih, potem nam bo prav iz serca kipelo: O Serce Jezusovo, vsmili se nas!

Klicu: Serce Jezusovo — je pridejan v teh litanijah kratek rek o Gospodovem Sercu; n. pr., da je bilo sè sulico prebodeno, da je tempelj božji itd. Ti reki nam povedo, kakšno je Serce zveličarjevo. Če jih prav umemo, koliko bolj goreče bomo molili litanije Serca Gospodovega!

Prejdimo k prvemu klicu:

1. Serce Jezusa, Sinu večnega Očeta.

Serce Jezusovo je podarila presv. Trojica človeškemu rodu. Kaj in koliko je pripomogla vsaka treh božjih oseb k temu dragocenemu darilu, povedo prvi trije klici.

Sv. Janez pravi, da je Bog ljubezen. Če je Bog ljubezen, mora biti tudi vsmiljenje, zakaj, ni je ljubezni brez vsmiljenja. Ravno ljubezni in vsmiljenja polnemu nebeškemu Očetu se imamo najprej zahvaliti za Serce Jezusovo. — Po grehu prvih starišev je zabredel človeški rod sčasoma v tako temo, da mu razun Boga ni mogel nihče več pomagati. In Bog je res pomagal. Na svet je poslal svojega

Sinu, ki je imel biti Odrešenik sveta. Ne bi imeli Serca Sinu večnega Očeta, ke bi nam ne bil poslal večni Oče tega svojega Sinu. — Koliker imenitniša pa je oseba, ki nam kaj podari, v toliko veči časti treba imeti njeno darilo. V kakšni časti moramo imeti še le darilo samega Boga, in sicer darilo, ki nam ga večega sam Bog dati ne more! Čez vse moramo ceniti to presv. Serce, prav ga moramo častiti. Kako pa? Sv. Cerkev nas uči to češčenje ravno z litanijami, ki jih je poterdila. Prav premišljeno in pobožno moramo izgovarjati: Serce Jezusa, Sinu večnega Očeta — vsmili se nas!

S tem namreč razodevamo svojo vero v Sinu božjega, v njegovo božje Serce. Poveljučujemo dalje Serce Gospodovo, ko Serce Sinu večnega Očeta; s tem si naklonimo dopadenje nebeškega Očeta. Slednjič kažemo s tem svoje terdno zaupanje v Serce božje, ki posreduje mej nami in mej Bogom. Ob enem pa moramo tudi s hvaležnim srcem izgovarjati prvi klic, zakaj nebeškemu Očetu se imamo zahvaliti za to Serce. Če vse to storimo, bomo spolnili svojo dolžnost — in Serce Jezusa, Sinu večnega Očeta, se nas bo gotovo vsmililo. (Dalje prih.)

Priporočilo v molitev.

V pobožno, molitev se priporočajo rajni udje 3. reda skupščine v Brežicah: Ana (Marija) Ašič, Marija (Klara) Blažević, Helena (Marija) Šepec, Marija Tomše; pri Sveti Trojici: Marija Šamperlj, Helena Herga in Terezija Vičar, vse tri od Sv. Lorenca; Marija Zadravec od Sv. Boljfenka pri Središči, Frančiška Zelenko od Sv. Jurija, Marija Pukšič od Sv. Urbana, Elizabeta Čeh in Jakob Dobaja od Sv. Ruperta, Marija Kocpek od Sv. Trojice, Marija Veršič in Marija Kavčič iz Negove, Andrej Perko od Sv. Ane, Antonija Ritonja od Sv. Petra pri Negovi, Elizabeta Repa in Marija Koren od Sv. Lenarda.

Nadalje se priporočajo: dva brata za poboljšanje; neki nezvest zakonski, da bi se spreobernal; Antonija Janežič, nevarno bolna, za ozdravljenje; F. Š., da bi ji Bog dal zdravje, če je njegova sveta volja, drugači pa srečno zadnjo uro; A. G. priporoča svojega brata za odvernjenje

hude jeze; E. G. v Dobrovi v dober namen; Tomaž Str. za mirno in bogoljubno življenje v zakonskem stanu; Ivana Ž.; A. T. iz Ljubljane, da bi bil rešen dušnih sovražnikov in bi mogel v ljubezni božji živeti in umreti; priporoča tudi nekega mladeniča, ki je zašel na grešna pota, da bi prišel do spoznanja; K. H. s Koroškega, da bi ji Bog dal milosti, ki jih najbolj potrebuje za dušo in telo; neka tretjerednica za zdravje; M. L. iz Horjula, že 10 let bolna na nogi, za zdravje, če je volja božja; M. N. priporoča sebe in celo faro da bi ji Bog dal gorečega dušnega pastirja, tudi neko tretjerednico, da bi spoznala svoj stan; neka mlada tretjerednica za zdravje, ako je volja božja, za pomoč v dušnih britkostih in razsvitljenje pri izvolitvi stanu; neka tretjerednica iz Jesenic za pomoč v veliki skerbi in težavi in za spreobrnjenje svojega moža in brata; neka tretjerednica iz B. za srečen izid važne stvari, za več spoznanje poklica sebi in sestri, za več spokornega duha in večo vdanost v voljo božjo; neka bolnica iz Škal za zdravje; neka druga oseba tudi od tam za pomoč v posebno veliki sili; neko dekle iz Šent Andraža priporoča svojega brata, da bi se spreobrnil, in sebe za pomoč v neki sili in v neki dober namen; A. Z., tretjerednica pri Sv. Trojici v Slov. goricah se priporoča v pobožen spomin zlasti pri sv. maši, da bi ji mili Bog podelil popolno ozdravljenje, ako je njegova sveta volja, ker že deset let vedno boleha, sedaj pa ji je zdatno odleglo; priporoča tudi svojo sestro, teto in posebno brata, da bi se spreobrnil in skesano spovedal.

Zahvalo za vslišano molitev

naznanjajo: Jožef in Antonija R.; Ana L. in njen brat za zadobljeno zdravje; Terezija G. iz Semlednika za veliko milost zadobljeno o skupnem romanju na Sv. Gori; M. R., da je bila neka zelo važna prošnja vgodno rešena; Janez M. za vslišanje v važni zadevi; Anton Gl.; M. M. na Kerki pri Novemestu, da je po nesrečnem padcu poškodovana v 14 dneh spet ozdravela in da je bila odvernjena velika nesreča, ki ji je pretila; Ana B. za ozdravljenje hude in nevarne bolezni in mnogokrat vslišane prošnje; tretjerednica B. V., da se ji je huda bolezen kmalu zboljšala in upa, da bo popolnoma ozdravela; U. Ž. iz Šent Janža za vslišano prošnjo.
